

er kommet Antydning af, ved at lade de fire nederste Klasser bestaa og slaa de to øverste ihjel, skulde opnaa Besparelser for derved at kunne understøtte andre Skoler, vil jeg paa Forhaand sige, idet jeg for tredie Gang gjentager, at jeg finder, at dette ikke vedkommer Lovforslaget, at jeg for mit Vedkommende vil være en Modstander deraf. Jeg vil være en Modstander deraf, for det Første hvad Skolers Nedlæggelse angaar, fordi jeg tror, at der ikke efter Forholdene herhjemlands, efter Befolkningens Størrelse er for mange lærde Skoler; jeg har snarere den Opfattelse, at man er gaaet for vidt med Nedlæggelsen af lærde Skoler omkring i Landet, hvad Erfaringen ogsaa kan siges at have paavist, idet der er oprettet ikke alene mange Realskoler, men ogsaa enkelte Latinskoler — jeg taler ikke om, hvad der er sket i Kjøbenhavn — men udenfor Kjøbenhavn. Af samme Grund vil jeg være en Modstander af at nedlægge de to øverste Klasser, altsaa gjøre nogle af de offentlige Latinskoler til offentlige Realskoler, og jeg vil endelig for det Tredie være en Modstander af at nedlægge de to nederste Klasser, fordi det er min Overbevisning, at man derved vil ødelægge det klassiske Grundlag for den lærde Skole. Det er min Overbevisning, at det allersejeste Tidspunkt, hvorpaa man kan lade Drengene begynde at lære Latin, er den Alder, hvori de nu begynde, og at det vilde være en stor Lettelse for dem, om de kunde begynde to Aar tidligere, saaledes som de gjorde i gamle Dage, naar de saa samtidig kunde vente to Aar længere med at begynde paa de nyere Sprog. Med disse Aar Bemærkninger, som jeg ikke tror, at jeg paa det nuværende Stadium har Grund til at gjøre længere, skal jeg lade mig nøie. Hvis Udvalget imod Forventning skulde ville i Anledning af dette Lovforslag komme ind paa store Reformers, vil der jo være Tid nok endnu til at komme ind paa Omtaalen af disse Anskuelser desangaaende og til at hørde dem saa godt, man kan. For Dieblittet maa jeg kun paastaa den Ting, at de Lønninger, der her ere foreslaaede, ikke ere for høie, at de kun vilde yde en tarvelig Gjengjæld for den Tjeneste, man forlanger af de Mænd, her er Tale om.

Winther: Det er ganske saa Ytringer, jeg skal tillade mig at fremkomme med. Jeg er kommen til at tænke paa, hvorledes det gik med Almuestoleloven ifjor, hvor vanskeligt det da var at komme til Enighed om, hvorledes Almuestole-

væsenet hensigtsmæssigt skulde organiseres eller indrettes. Men tror man da ikke, at det Samme vil være Tilfældet, naar man kommer til den lærde Skole, især hvis man vil gaa saa vidt, som den ærede Læser for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) gjorde i sine Antydninger? Jeg tror, at der vil gaa meget lang Tid hen, inden man kommer til Enighed om den Organisation, som den ærede Læser hentydede til. Jeg skal bemærke til den høitærede Formand, at jeg ikke agter at indlade mig paa Organisationspørgsmaalet, det er blot leilighedsvis, at jeg bemærker dette for at vise, at den ærede Nigsdagsmand for Veile Amts 2den Valgkreds har Ret i sin Formaning om, at vi skulle lade de paagældende Lærere faae et Lønningstillæg snarest mulig, uden at man dog derfor behøvede at lade være at ræsonnere over, hvorledes man kunde ønske vort Skolevæsen indrettet. Naar man blot ikke sætter det i Forbindelse med Lønningsspørgsmaalet, gjør det ingen Skade at tale om disse Ting. Der var en gammel talmudistisk Sætning, som gik ud paa, at Lærdom er god i Forbindelse med Haandværk. Det er den samme Tanke, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds fremsatte, og jeg kan være meget enig med det ærede Medlem deri; men det er ikke sagt, at Organisationen af vort Skolevæsen har nær Udsigt til at blive indrettet efter disse Grundfætninger. Jeg kunde maaffe have sparet mig at tale, efter at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds var kommen med denne Formaning eller Henstilling til Udvalget, men det kan dog ikke skade, at jeg takker ham, fordi han gjorde denne Bemærkning, især da det forekommer mig, at der er en særlig Grund, hvorfor man ret hurtigt bør gaa til at give disse Mænd et Lønningstillæg, nemlig den, at alle andre Embedsmænd i Staten, tror jeg nok, jeg tør sige, i den senere Tid have faaet et passende Tillæg. Det have disse derimod ikke faaet (E. H. Nielsen: Ikke alle Embedsmænd!). Jeg vil ikke sige alle, men om den allerførste Mængde kan man dog sige det med Sandhed. Det forekommer mig, at det er Noget, der taler for, at man ret snart bringer denne Lov om Lønninger til Udførelse. Jeg taler ikke om, at Lønningerne absolut skulle være saa høie som de af Regjeringsen foreslaaede, det er et andet Spørgsmaal, men derimod om, at man ikke lader denne Session gaa forbi, uden at vise den Villighed mod denne Klasse af Embedsmænd, som man f. Ex. i 1870 viste mod en stor Del af Statens andre Embeds-